

Dosarul nr. 3r-241/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Catană)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătorii

Ion Druță
Tatiana Vieru
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Inspectoratul de Stat al Muncii,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Ulkina
împotriva Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii
Moldova, Inspectoratul de Stat al Muncii, intervenient accesoriu Societatea cu
Răspundere Limitată „Euroatlant” cu privire la contestarea răspunsului și
obligarea emiterii actului de control,
împotriva încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 18 iulie 2016 Svetlana Ulkina s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al
Republicii Moldova, Inspectoratul de Stat al Muncii, intervenient accesoriu SRL
„Euroatlant”, prin care a solicitat anularea răspunsului Ministerului Muncii,
Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova nr. U-1613/16 din 17 iunie
2016 și răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 50 din 31 martie 2016,
obligarea Inspectoratului de Stat al Muncii să examineze cererea din 10 martie
2016 de soluționare a litigiului individual de muncă, obligarea părților să
prezinte actele care au stat la baza emiterii răspunsurilor contestate și încasarea
din contul părților a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a
admis parțial acțiunea depusă de Svetlana Ulkina, s-a obligat Inspectoratul de
Stat al Muncii să examineze cererea din 10 martie 2016 de soluționare a
litigiului individual de muncă în conformitate cu prevederile art. 11/3 din Legea
privind Inspectoratul de Stat al Muncii nr. 140 din 10 mai 2001 cu emiterea unui
proces-verbal, s-a încasat din contul Inspectoratului de Stat al Muncii în folosul
Svetlanei Ulkina cheltuielile suportate pentru asistența juridică în mărime de
4000 lei.

La 12 iulie 2018 Inspectoratul de Stat al Muncii a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 15 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen și casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Inspectoratului de Stat al Muncii cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel depusă de Inspectoratul de Stat al Muncii, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La data de 14 noiembrie 2018 Inspectoratul de Stat al Muncii a depus recurs împotriva încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurentul a indicat că a aflat despre existența hotărârii contestate la data de 29 iunie 2018, întrucât nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului acestei hotărâri, iar cererea de apel a fost depusă la 12 iulie 2018.

Totodată, recurentul a subliniat că instanța de fond după pronunțarea dispozitivului hotărârii la 15 martie 2018, a acționat contrar art. 236 alin. (4) CPC și nu a remis în adresa Inspectoratului de Stat al Muncii dispozitivul hotărârii din 15 martie 2018, și doar la 29 iunie 2018 în adresa Inspectoratului a parvenit adresarea nr. 911 a avocatului Lilia Pacișina de executare a hotărârii și copia hotărârii din 15 martie 2018.

În acest context, recurentul a solicitat casarea încheierii din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii depuse Svetlana Ulkina împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii.

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, încheierea contestată a fost pronunțată la 06 noiembrie 2018 (f.d.133), iar recursul înaintat de către Inspectoratul de Stat al Muncii a fost depus la 14 noiembrie 2018 (f.d. 139).

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Inspectoratul de Stat al Muncii, rezultă că, recurentul nu este de acord cu încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului a fost respinsă, iar cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă înafara termenului legal.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a prezentat

careva motive și probe care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea respingerii cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare, justă.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 15 martie 2018.

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel înaintată de către Inspectoratul de Stat al Muncii împotriva hotărârii primei instanțe, a fost înregistrată la 12 iulie 2018 (f.d. 114).

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 CPC, care indică că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (3) și art. 112 alin. (2) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui. Dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă la 16 martie 2018, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 16 aprilie 2018, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, cu toate acestea, apelul a fost depus abia la 12 iulie 2018, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Cât privesc argumentele recurentului precum că, a omis întemeiat termenul de declarare a apelului pe motiv că, copia dispozitivului hotărârii instanței de fond ar fi primit-o la 29 iunie 2018, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copiei hotărârii sau a dispozitivului acesteia, cum prevedea anterior norma procesuală.

Nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen nici argumentul precum că, recurentul nu a asistat la pronunțarea dispozitivului hotărârii, or, ultimul a fost legal citat, despre data, ora și locul ședințelor de judecată anterioare pronunțării dispozitivului hotărârii din 15 martie 2018.

Mai mult ca atât, Colegiul stabilește că ședința de judecată din 29 mai 2017 a fost amânată la cererea reprezentantului Inspectoratului de Stat al Muncii

(f.d.62, 64), pentru 16 iunie 2017, iar, în continuare reprezentantul recurentului nu s-a mai prezentat, deși prin demersul Judecătorului Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Angela Catană, din 25 august 2018 (f.d. 72), s-a solicitat Inspectoratului de Stat al Muncii expedierea, în adresa instanței, a actului de control din 10 martie 2016, efectuat la sesizarea dnei Svetlana Ulkina, privind încălcarea legislației muncii de către administratorul SRL „Euroatlant”, la care, recurentul a răspuns la data de 15 noiembrie 2017, anexând mai multe acte (f.d. 75).

Prin urmare, instanța de recurs remarcă că, instanța de fond i-a oferit recurentului – pârât Inspectoratul de Stat al Muncii posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, precum și faptul că acesta cunoștea nemijlocit despre procesul judiciar derulat.

Aici se menționează că, recurentul prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă în prezenta speță.

Alte circumstanțe în motivarea repunerii în termen a apelului nu au fost invocate.

În acest punct de analiză, Colegiul notează că în temeiul art. 61 alin. (1) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene, articolul 6 parag. 1 din CEDO consacră „dreptul la o instanță”, al cărui drept de acces, și anume dreptul de a iniția proceduri în fața instanțelor judecătorești în materie civilă, constituie un aspect (a se vedea *Golder vs Regatul Unit*, 21 februarie 1975, parag. 36). Pentru ca dreptul de acces să fie eficace, o persoană trebuie să aibă o posibilitate clară și practică de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale (a se vedea *Bellet vs Franța*, 4 decembrie 1995, parag. 36).

Mai mult, Curtea Europeană a arătat că revine, în primul rând, celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza *CAÑETE DE GOÑI vs Spania*, 15 octombrie 2002, parag. 39 – 40 sau *Agapito Maestre Sanchez vs Spania*, 4 mai 2004).

În același context, jurisprudența Curții Europene a stabilit că partea este obligată de a lua măsurile necesare pentru a se informa asupra evoluției procesului (a se vedea, spre exemplu, *Teuschler vs Germania (dec.)*, 4 octombrie 2001, *Sukhorubchenko vs Rusia*, 10 februarie 2005, parag. 48, *Gurzhyy vs Ucraina (dec.)*, 1 aprilie 2008 și *Muscat vs Malta*, 17 iulie 2012, parag. 44).

Luând în considerare principiile menționate, Colegiul judiciar constată că deși la 19 martie 2018 copia de pe dispozitivul hotărârii contestate cu apel a fost expediată în adresa recurentului (f.d. 112), ultimul invocă că a făcut cunoștință cu aceasta la 29 iunie 2018, fapt care nu poate fi imputabil decât acestuia, din moment ce, fiind citat pentru ședințele de judecată anterioare, prin prisma prevederilor art. 102 alin. (4¹) CPC, nu poate invoca neparticiparea la pronunțarea hotărârii instanței de fond.

Mai mult ca atât, recurentul – pârât era competent să depună efort pentru a afla progresul și starea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată, or este indubitabil faptul că acesta știa despre cauza civilă aflată pe rolul instanței de judecată.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și corect a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Or, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de Inspectoratul de Stat al Muncii pe rol, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Inspectoratul de Stat al Muncii.

Se menține încheierea din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Ulkina împotriva Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova, Inspectoratul de Stat al Muncii, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Euroatlant” cu privire la contestarea răspunsului și obligarea emiterii actului de control.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător

Ion Druță

Judecători

Tatiana Vieru

Maria Ghervas